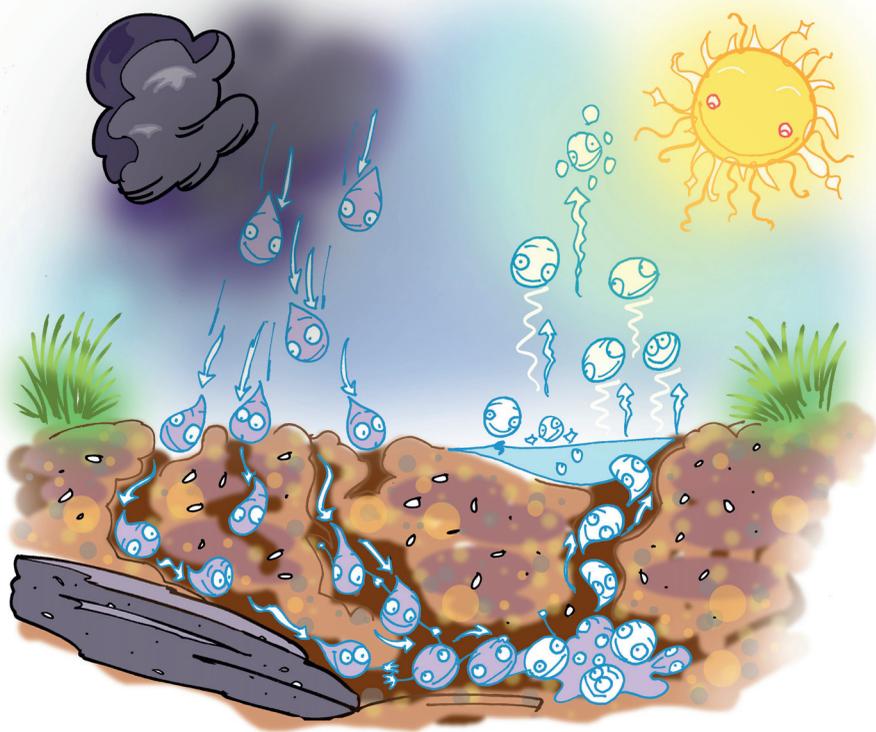

Dobrodružné putovanie daždových kvapôčok

Mokrú oblečenie sa suší na sušiaci zavesenom pod stropom. Janko je už poriadne vymydlený, sedí spokojne za stolom a pije bylinkový čaj.

„Tak, Janko, teraz sa pekne v suchu a teple budeme rozprávať o tom, ako sa more dostáva do rieky.“

„Ale nie, dedko, to si poplietol, veď predsa rieka tečie do mora...“

„Myslíš? Tak pozorne počúvaj! Dažďové kvapky, ktoré spadnú z mráčikov, čaká dlhá púť. Predstav si, že na našu záhradu napršia štyri kvapky, ktoré mali doposiaľ spoločnú cestu. Po dopade na zem sa tieto kvapky rozdelia:

Jedna sa hneď vyparí naspäť.

Jedna vsiakne do pôdy ako vlaha pre korene rastlín.

Jedna odtečie po povrchu a dostane sa do potôčika.

A tá posledná presiakne hlbšie pod zem, stane sa z nej podzemná voda a už neuvidíme, kadiaľ tečie. Ďalej presakuje hlinou, pieskom a medzi kameňmi. Potom na svojej podzemnej ceste stretne nepriepustný íl alebo skalú. Tam už vsiaknuť nemôže. Veľa kvapiek takto putuje v podzemí, kým vyplnia všetky voľné miesta. Spoja sa dovedna a stanú sa malým pramienkom. Tam, kde sa dostanú na povrch, objaví sa studienka. Jednu sme spolu videli v lese, pamätáš si na tú sviežu chuť vody?“

„Áno, dedko. A ako to bude ďalej? Stretnú sa ešte niekedy tie štyri kvapôčky?“

„Neboj sa, žiadna z nich nemôže zmiznúť. A stretnúť sa môžu! Voda z pramienka sa tiež vleje do potôčika, putuje ďalej do rieky a potom do mora.

Z neho sa voda vďaka slniečku vyparí a v mraku sa opäť stane kvapkou. A znovu sa vráti na zem, keď prší. Tak sa to opakuje stále dookola. Ako veľmi je teda voda stará? Skoro ako náš svet. Stále sa obnovuje, už niekoľko miliárd rokov. Bez kolobehu vody by neboli mraky ani dážď. Ani dúha. Ani rieky. Ani stromy... A neboli by tu zvieratá. Ani ľudia.“

„Ja som pri mori bol, dedko, v Chorvátsku. Je tam slaná voda. Rád v nej plávam! Ale nevšimol som si, že by tam vody ubúdalo, keď sa stále vyparuje.“

„Zo Stredozemného mora sa každý rok odparí jeden meter hlboká vrstva vody, to je skoro toľko, koľko si vysoký. Ale nevidíme to, pretože voda sa do mora stále vracia pri daždi, a tiež priteká z riek.“

„Ja by som chcel byť na chvíľku kvapkou, aby som si to vyskúšal...“

„Niečo predsa len skúsiť môžeme, keď bude vonku fúkať vietor. Odparovanie vody sa dá cítiť, keď si nasliníš čistý ukazováčik a držíš ho vo vzduchu. Po chvíli pocítiš, že tá strana prsta, ktorá je proti smeru vetra, sa začne ochladzovať. To vietor odnáša z tela vodu a na jej odparenie sa spotrebuje časť telesného tepla. Vo vetre sa osušime rýchlejšie. Ako keď sme sa predččrom kúpali v rybníku a potom vyliezli z vody von.“

„To som sa vo vetre tak rýchlo ochladil, až mi drkotali zuby,“ vykrikol Janko.

Babička volá: „Mám pre vás k tomu rozprávaniu ešte jeden nápad. Už neprší, tak mi poďte pomôcť vyvesiť vypranú bielizeň, a ty, Janko, háďaj, či uschne rýchlejšie, keď je teplo alebo keď je chladné počasie. Myslíš, že by sa vonku usušila aj v mraze?“

Pre zvedavcov

Vodu schovanú v puklinách v podzemí sa ľudia už odpradávn snažili nájsť – ako skrytý poklad. Kde máme kopať studňu? Prieskumníci pri hľadaní toho správneho miesta sledujú krajinu a rastliny a robia skúšobné vrtý. Predtým hľadači vody používali virgule – prútiky a kovové očká. Snažili sa zachytiť energiu, ktorá vzniká v mieste prietoku spodnej vody. Prvá zmienka o takomto spôsobe hľadania vody pochádza z Číny z čias pred 4 tisíc rokmi!

